

ΠΡΩΙΝΗ ΓΑΛΗΝΗ

Ηλίας Μαγκλίνης

ΜΕΤΟΙΧΙΜΙΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

1.

ΣΥΝΝΕΦΑ

Βουητό

ΣΤΟΝ ΥΠΝΟ ΤΟΥ ΕΒΛΕΠΕ ΟΤΙ ΠΕΤΟΥΣΕ. Ονειρευόταν εναέριες πτήσεις μέσα σε νέφη διάτρητα από τις ακτίνες του ήλιου, μα κι όταν ξυπνούσε, νωρίς, με το λυκαυγές, στο άκουσμα του μονότονου βόμβου της έλικας –που στ’ αυτιά του ήταν η πιο γλυκιά μελωδία–, στη θέα των αεροπλάνων που πετούσαν πάνω από την πόλη με τους καταρράκτες κατευθυνόμενα προς το Βέρμιο, φανταζόταν ότι βρίσκεται μέσα σ’ ένα από αυτά τα ελικοφόρα αναγνωριστικά· φανταζόταν ότι το επόμενο βήμα του θα ήταν το τελευταίο πάνω στη γη.

Το όνειρο είχε απλώσει ρίζες βαθιά μέσα του από πολύ νωρίς, όμως ήταν λες και η γη δεν τον άφηνε να πετάξει. Ο πατέρας του ήταν σιδεράς, διατηρούσε υπόγειο χυτήριο κι έφτιαχνε κρεβάτια – γερά, μεταλλικά κρεβάτια. Όταν δεν είχε μαθήματα στο σχολείο, έπρεπε να εργάζεται πλάι στον πατέρα του, αναλογιζόμενος πως και ο ίδιος εκεί μέσα θα κατέληγε κάποια στιγμή – στο χυτήριο. Τις ζεστές μέρες του καλοκαιριού, πατέρας και γιος ξεκινούσαν μετά τις έντεκα το βράδυ και τέλειωναν κατά το χάραμα. Τον χειμώνα, στις σχολικές αργίες, ξεκινούσαν την ώρα που σταματούσαν το καλοκαίρι, κλεισμένοι στο σκιερό υπόγειο με τον μεγάλο στρογγυλό φούρνο από λαμαρίνα, ντυμένο εσωτερικά με πυρόχωμα για ν’ αντέχει

στους χίλιους οκτακόσιους βαθμούς Κελσίου. Όταν τέλειωναν, έριχναν τα ρούχα τους μέσα σε βραστό νερό με ποτάσα, καθόντουσαν όπου μπορούσαν ξέπνοοι κι έπιναν άφθονο κρύο νερό.

Μετρούσε κάθε λεπτό μέσα στο υπόγειο χυτήριο, κι όποτε δούλευαν την ημέρα και άκουγαν κάθε τόσο τους υπόκωφους κρότους και τις εκρήξεις έξω από την πόλη, ο πατέρας του, χωρίς να πάψει στιγμή τη δουλειά, μουρμούραγε, «Η αεροπορία βομβαρδίζει πάλι, Δήμο, τους έχει λιανίσει». Τη στιγμή που άκουγαν το ρυθμικό βούισμα των ελικοφόρων, ο Δημήτρης δεν άντεχε, τα παράταγε όλα, ξετρύπωνε σαν τον δραπέτη απ' το υπόγειο μήπως και προλάβει και αρπάξει το μάτι του κάποιου από δαύτα, μια Ντακότα ίσως –αυτές μόνο είχε μάθει να ξεχωρίζει από όλα τα άλλα αεροπλάνα– ή κάποιον αναγνωριστικό, ή ακόμα τους σχηματισμούς των τεσσάρων καταδιωκτικών με τις ρουκέτες κάτω από τα φτερά. Ο πατέρας του έβγαινε κι αυτός έξω, του έβαζε τις φωνές, μα εκείνος συνέχιζε να κοιτάζει ψηλά.

Αμέρικα

ΗΤΑΝ ΕΝΑΣ ΦΙΛΟΣ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ ΤΟΥ που διάβασε στην εφημερίδα την προκήρυξη της Σχολής Αεροπορίας: πενήντα Έκαροι θα στέλνονταν στην Αμερική για εντατική πτητική εκπαίδευση κι όσοι ενδιαφέρονταν μπορούσαν να δηλώσουν συμμετοχή για τις σχετικές εξετάσεις. Έφερε την εφημερίδα στο υπόγειο, κι όταν ο Δημήτρης τον άκουσε να λέει στον σαστισμένο πατέρα του «Γιατί δεν βάζεις τον Δημητράκη να δώσει εξετάσεις;», προτού προλάβει να πει κάτι ο πατέρας, στάθηκε μπροστά του και δήλωσε απερίφραστα ότι περισσότερο απ' οτιδήποτε άλλο στη ζωή του ήθελε να γίνει αεροπόρος, να ορκιστεί ιπτάμενος αξιωματικός, ν' αφήσει τα Βοδενά και να πάει στην Αμερική· η θέση του, είπε στον πατέρα του, ήταν εκεί πάνω, κάπου μακριά, όχι εδώ χάμω. Ο πατέρας του ξαφνιάστηκε, έπειτα όμως τον κοίταξε λοξά, και για τον Δημήτρη κάθε φορά που τον κοίταζε έτσι ο πατέρας του ήταν σαν να πάγωνε ο χρόνος.

Ο πατέρας του τον κοίταξε λοξά όχι μόνο επειδή αυτή ήταν η πρώτη φορά που ο γιος του επεδείκνυε τέτοια αποφασιστικότητα και θέληση, αλλά γιατί όλο αυτό του έφερε τώρα στον νου πως και αυτός κάποτε είχε πάει στην Αμερική· είχε προσπαθήσει ν' αφήσει τον τόπο πίσω του, όταν ήταν πολύ νέος και ζούσε ακόμη με τους δικούς του γονείς στο Γραμματικό, υπό τον νόμο των Οθωμανών, τότε που ο μεγαλύτερος αδελφός του –το όνο-

μα του οποίου έφερε τώρα ο Δημήτρης— ζώστηκε φισεκλίκια και βγήκε αντάρτης στους βάλτους. Νεαρός ακόμη, ο πατέρας του Δημήτρη κατέβηκε ως τη Θεσσαλονίκη, μετά μπαρκάρισε για την Καβάλα και από εκεί ανέβηκε σ' ένα σαπιοκάραβο για την Πάτρα, και κατάφερε με τα πολλά να βρει πλοίο για την Αμερική —«για το Αμέρিকা», όπως του άρεσε να λέει πάντοτε—, να διασχίσει τον ωκεανό διπλωμένος στα δύο από την ξινίλα και τους εμετούς, να μπει στον Νέο Κόσμο, να δουλέψει στους αμερικανικούς σιδηροδρόμους, να βγάλει μερικά δολάρια —ώσπου αποφάσισε να επιστρέψει στην Ελλάδα: ένας νεοφερμένος συμπατριώτης του έφερε το νέο ότι ο μεγαλύτερος αδελφός του είχε απαγχονιστεί από τους Οθωμανούς, οπότε, με το που έγινε η επιστράτευση στην παλαιά Ελλάδα, ο πατέρας του Δημήτρη τα παράτησε όλα στην Αμερική, όπου έβγαζε χρήματα, λέγοντας σε όλους, «Πάω να λευτερώσω τα Βοδενά».

Ντυμένος στρατιώτης φωτογραφήθηκε μαζί με άλλους συναδέλφους εθελοντές στο λιμάνι της Νέας Υόρκης, μισή ώρα προτού σαλπάρει το πλοίο, διέσχισε ξανά τον ωκεανό διπλωμένος στα δύο, με το που πάτησε πάλι στεριά όμως συνήλθε, πολέμησε τους Οθωμανούς και μετά τους Βούλγαρους, τα Βοδενά απελευθερώθηκαν κι εκείνος απολύθηκε το '14. Δεν έχασε όμως λεπτό, φρόντισε αμέσως κι έμαθε την τέχνη του σιδερά, σκεπτόμενος ότι θα μάζευε λίγα λεφτά και θα ξανάφευγε για την Αμερική, μα το κράτος τον στράτευσε πάλι το '17 κι αυτός πολέμησε ξανά τους Βούλγαρους, παρασημοφορήθηκε στο Σκρα, τον απέλυσαν το '19, γύρισε στο χυτήριο κι έβαλε ξανά μπροστά το σχέδιό του να φύγει για την Αμερική.

Βρισκόταν κοντά στον στόχο του όταν το κράτος τον επιστράτευσε εκ νέου για την εαρινή επίθεση στο Εσκί Σεχίρ, και ο ακαταπόνητος σιδεράς υπάκουσε και πολέμησε και στο Εσκί Σεχίρ και μετά προέλασε αγόγγυστα ως τον Σαγγάριο και πέρα απ' αυτόν, γύρισε Σεπτέμβριο του '22, με τραύματα, αμυχές και ουλές σε όλο του το σώμα –αυτές που κοίταζε τώρα με δέος ο Δημήτρης μέσα στο χυτήριο–, εγκαταστάθηκε πάλι στα Βοδενά, μα δεν του είχε μείνει πια κουράγιο να ξαναδοκιμάσει την τύχη του στην Αμερική, άνοιξε το δικό του χυτήριο, παντρεύτηκε, έκανε τέσσερα παιδιά –τα πρώτα δύο κορίτσια, τα άλλα δύο αγόρια, το τρίτο ήταν ο Δημήτρης– κι έθαψε ακόμα δύο, ένα αγόρι κι ένα κορίτσι, στην κούνια τους ακόμη, έσφιξε όμως τα δόντια και συνέχισε.

Όσο κι αν ο Δημήτρης περιεργαζόταν με το μάτι τις ουλές στο πατρικό κορμί, ο πατέρας δεν του μίλησε ποτέ για όσα υπέστη και είδε στις εκστρατείες, κυρίως για όλα όσα έκανε με τα ίδια του τα χέρια, τα κράτησε όλα μέσα του, και τώρα, με το ίδιο εκείνο βλέμμα που τον κοιτούσε κάθε φορά που ο Δημήτρης ζητούσε να μάθει τι είδαν τα μάτια του στους πολέμους, με το ίδιο διαπεραστικό βλέμμα ο πατέρας του τον έβαλε ξανά τώρα στη θέση του δίχως να χρειαστεί ν' αρθρώσει λέξη.

«Μου άναψες φωτιές» γύρισε και είπε στον γείτονα με την τσαλακωμένη εφημερίδα, αλλά αυτός επέμεινε, του είπε ότι ήταν μεγάλη ευκαιρία. «Δε βλέπεις τι γίνεται, χωρίς παρεξήγηση, ο γιος σου είναι τρελοκαμπέρος, λωλαμένος με τα αεροπορικά», έπειτα του πρότεινε να φέρει τον μικρό στη δουλειά του προς

αντικατάστασή του – ο μικρός ήταν ο Γιώργος, ο βενιαμίν της οικογένειας, δεκατεσσάρων ακόμα τότε, κάποτε, σύντομα, θα έμπαινε κι αυτός στη δουλειά, μα ο πατέρας είπε συλλογισμένος, «Δεν ξέρω, θέλει σκέψη το πράμα», κι όταν το ίδιο μεσημέρι, καθώς δούλευαν, άκουσαν πάλι τον βόμβο των κινητήρων, ο Δημήτρης προσπάθησε να πνίξει πάλι το λαχτάρισμα μέσα του, μα δεν άντεξε, τα παράτησε όλα κι ας φώναζε ο πατέρας. Για λίγο, το φως της ημέρας τον τύφλωσε, και όλο αυτό ήταν τόσο ζεστό, τόσο φωτεινό, τόσο απολαυστικό, τίποτε άλλο δεν υπήρχε, αυτός ο εύφορος μα κλειστός τόπος ολόγυρά του είχε σωπάσει και είχε χαθεί, οι άνδρες που δούλευαν με τα χέρια τους και οι άνδρες που ψήνονταν στα χωράφια τους και οι γυναίκες που μαζευαν χόρτα και άπλωναν μπουγάδες, κανένας δεν υπήρχε, ήταν πολύ μακριά απ' όλα αυτά, κουρασμένος, μπουχτισμένος από αυτή την κλεισούρα ολόγυρα, μερικές δεκάδες μέτρα να χωρίζουν το πατρικό, το κτήμα ή το μαγαζί, το καφενείο και, στο τέλος, το νεκροταφείο, αυτή να είναι όλη σου η ζωή, κι αυτός ο πατέρας του να φτάσει ως την Αμερική για να γυρίσει και να βαρύνει και να πεθάνει βαρύς και ασήκωτος εδώ χάμω· όχι, κανένας δεν κοιτούσε ψηλά, κανένας δεν σήκωνε το βλέμμα ψηλά παρά μόνον αυτός, ειδικά όταν ο ιπτάμενος χειριστής του αναγνωριστικού, έτσι καθώς περνούσε σε χαμηλή πτήση πάνω απ' την πόλη και είχε ανοιχτή την καλύπτρα, έβγαλε το χέρι του και χαιρέτησε τον κόσμο από κάτω.

Ο Δημήτρης ήταν σίγουρος πως ο χαιρετισμός απευθυνόταν αποκλειστικά σ' εκείνον και σήκωσε κι αυτός το χέρι του ανταποδίδοντας ενθουσιασμένος.

Η Πρωινή γαλήνη είναι η ιστορία ενός νέου άνδρα που προσπαθεί να ξεπεράσει τη μοίρα του, να ανοίξει τους ορίζοντές του, να πετάξει ψηλά αναζητώντας τον βαθύτερο εαυτό του. Είναι μια ιστορία έρωτα, ονείρων, απώλειας και περιπλάνησης στον χρόνο και τον χώρο, από τη Μακεδονία έως το Τέξας και από την Αθήνα έως την Άπω Ανατολή, γεμάτη σύννεφα και ωκεανούς, θλιμμένες γκέισες και μοναχικά, παθιασμένα κορίτσια.

Η Πρωινή γαλήνη είναι, τέλος, μια ιστορία ανεκπλήρωτων στόχων και ανολοκλήρωτων πόθων σε μια Ελλάδα που στροβιλίζεται στα απόνερα του Εμφυλίου και στη δίνη ενός ξεχασμένου, άγνωστου, εξωτικού πολέμου στην άλλη άκρη της υδρογείου, σε έναν τόπο που οι κάτοικοί του αποκαλούν «Χώρα της Πρωινής Γαλήνης»...

ISBN 978-618-03-0349-0

9 786180 303490

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 80349

